

Vergaderjaar 1993–1994 Nr. 241

23 586**Protocol tot wijziging van de op 5 maart 1973 te Jakarta ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Indonesië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Protocol; Koeala Loempoe, 22 juli 1991****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 januari 1994

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 19 januari 1994. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 18 februari 1994.

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet,¹ de Raad van State gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 22 juli 1991 te Koeala Loempoe tot stand gekomen Protocol tot wijziging van de op 5 maart 1973 te Jakarta ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Indonesië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Protocol (Trb. 1991, 133).²

Een toelichtende nota bij het Protocol treft U eveneens hierbij aan. De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art.91,(1), add.art. XXI, (1)(a) G.W. en art. 61,(3), G.W. 1972.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

S-BEL
S-IZ

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

In 1984 zijn besprekingen aangevangen om te komen tot een gedeeltelijke herziening van de in 1973 te Jakarta gesloten Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Protocol (Trb. 1973, 53 en 1975, 21).

Aan Indonesische zijde leefde de wens over alle belastingverdragen, zo ook over de Overeenkomst met Nederland, heronderhandelingen te voeren. Hierbij stond centraal het streven om, ten einde een vergroting van de Indonesische staatsinkomsten te bewerkstelligen, de bronheffingspercentages en het percentage van de bronheffing over de winst van vaste inrichtingen te verhogen alsmede om de begrippen vaste inrichting en vast middelpunt uit te breiden. In verband daarmee overwoog Indonesië aanvankelijk de Overeenkomst met Nederland met ingang van 1 januari 1983 op te zeggen. In onderling overleg is echter besloten de Overeenkomst partieel te herzien door middel van een wijzigingsprotocol. Bij de onderhandelingen over de inhoud van dit protocol heeft de nadruk gelegen op de hierboven genoemde percentages en begrippen.

Voorts is de invoering van een nieuwe Indonesische belastingwetgeving voor Nederland en Indonesië een belangrijke reden geweest te streven naar herziening van de Overeenkomst.

Van Nederlandse zijde is de gelegenheid aangegrepen om de Overeenkomst op een aantal punten in overeenstemming te brengen met actuele opvattingen zoals inmiddels neergelegd in de nota Algemeen fiscaal verdragsbeleid en het daarbij gevoegde standaardverdrag (kamerstukken II 1987/88, 20 365, nrs. 1-2), zonder daarbij echter te tornen aan het partiële karakter van de herziening.

Alzo zijn bepalingen opgenomen inzake lucht- en scheepvaartwinst, corresponderende correcties bij de belastingheffing van gelieerde ondernemingen en non-discriminatie. Onder de huidige Overeenkomst is de zaak van de lucht- en scheepvaartwinst geregeld in een briefwisseling, gebaseerd op onderdeel II van het huidige Protocol (Stcrt. 1975, 207). Tevens konden in het onderhavige wijzigingsprotocol enige specifieke Nederlandse wensen gehonoreerd worden. Het betreft het opnemen van het staatswinsttaandeel onder de opsomming van de Nederlandse belastingen, van een bepaling inzake bedrijfsklare projecten en van een bepaling ter zake van algemene hoofdkantoorkosten in concernverband; een en ander in overeenstemming met de desbetreffende regelingen in het Nederlandse standaardverdrag.

Van Indonesische zijde werd voorts te kennen gegeven niet langer behoefte te hebben aan de mogelijkheid van een extra verrekening in Nederland voor Indonesische bronheffingen op dividend, interest en royalty's zoals die thans voorkomt in de Overeenkomst, nu met ingang van 1 januari 1984 alle investeringsbevorderende belastingfaciliteiten in dat land zijn vervallen.

Andere regelingen, zoals die inzake het voeren van onderling overleg en de uitwisseling van inlichtingen, zijn gemoderniseerd, overeenkomstig het standaardverdrag.

De ondertekening van het onderhavige Protocol is geruime tijd opgehouden door het zoeken naar een voor beide partijen aanvaardbare omschrijving van het grondgebied van de Republiek Indonesië. Uitgangspunt hierbij aan Nederlandse zijde was het beginsel dat een dergelijke omschrijving in overeenstemming met het internationale recht dient te zijn. De thans overeengekomen omschrijving voldoet aan dit uitgangspunt.

De bepalingen van het wijzigingsprotocol dienen volgens artikel III in het algemeen toepassing te vinden voor belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 1988. Door de gememoreerde vertraging in de ondertekening zal dit neerkomen op terugwerkende kracht, hoewel dit in de onderhandelingen niet is beoogd. Overeenkomstig het vaste beleid om fiscale lastenverzwaringen niet met terugwerkende kracht te doen gelden is de eerste ondergetekende voornemens de bepalingen die in Nederland tot een belastingverzwaring strekken in vergelijking met de huidige Overeenkomst – zoals het reeds genoemde vervallen van de mogelijkheid van een extra verrekening voor in Indonesië betaalde bronheffingen op dividend, interest of royalty's – in lijn met het standaardverdrag slechts toepassing te laten vinden voor de belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op dat waarin het wijzigingsprotocol formeel in werking zal treden. De Belastingdienst zal tijdig dienovereenkomstig worden bericht via een aanschrijving.

Naar de mening van de eerste ondergetekende weerspiegelen de aldus in de herziene Overeenkomst neergelegde regelingen een resultaat dat in het licht van de over en weer naar voren gebrachte wensen als evenwichtig kan worden beschouwd. Hierbij zij aangetekend dat Indonesië met betrekking tot de bronheffingspercentages in eerste instantie aanmerkelijk hogere percentages wenste dan die welke thans overeengekomen zijn.

Gezien het feit dat de regeling voor de vaste inrichting niet in betekende mate is gewijzigd en het dividendverkeer in het kader van deelnemingen van Nederland naar Indonesië verwaarloosbaar klein is, is het budgettaire effect van de herziening vrijwel beperkt tot de situaties waarbij Indonesische bronheffingen worden verrekend met de Nederlandse belasting. Voor zover naar hogere percentages verrekend moet worden, is er een nadeel voor de Nederlandse schatkist; voor zover het te verrekenen percentage lager is, ontstaat er een voordeel. Hierbij dient dan nog de kanttekening te worden gemaakt dat de omvang van de verrekening weer wordt begrensd door de aan het desbetreffende inkomen toe te rekenen Nederlandse belasting. In casu betreffen de relevante veranderingen met name de wat hogere bronheffing op royalty's en het vervallen van de extra verrekeningsmogelijkheid in artikel 24, vierde en vijfde lid, van de huidige Overeenkomst. Naar het zich laat aanzien zal het saldo-effect van deze wijzigingen voor de Nederlandse schatkist vrijwel neutraal zijn.

In het hierna volgende worden de wijzigingen in de Overeenkomst en het bijbehorende Protocol zoals die voortvloeien uit het onderhavige wijzigingsprotocol nader toegelicht en wordt waar van belang een verwijzing gegeven naar de desbetreffende regelingen in het Nederlandse standaardverdrag.

Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is (artikel I, onderdelen A, B, D, O, P en U)

Met ingang van 1 januari 1984 heeft Indonesië de inkomstenbelasting 1944, de vennootschapsbelasting 1925 en de belasting op dividend, interest en royalty's zoals gewijzigd in 1970 vervangen door de «Inkomstenbelasting 1984». De per 1 januari 1984 vervangen belastingen zijn evenwel van toepassing gebleven op aardolie-, gas- en andere mijnbouwondernemingen waarvan de overeenkomst tot winstdeling met de Indonesische staatsoliemaatschappij Pertamina is getekend vóór 1 januari 1984, en op vóór 1 januari 1984 verleende investeringsbevorderende belastingfaciliteiten voor zover deze op 1 januari 1984 nog niet waren uitgewerkt.

Voorts is de Indonesische vermogensbelasting 1932 met ingang van 1 januari 1986 afgeschaft en vervangen door een onroerend-goedbelasting. De nieuwe belastingen zijn ook van toepassing verklaard op de provincie Irian Jaya.

In overeenstemming met deze algehele belastingherziening is de opsomming van Indonesische belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing zal zijn, aangepast, met inbegrip van een overgangsbepaling voor bestaande winstdelende overeenkomsten met betrekking tot mijnbouwactiviteiten en met betrekking tot vóór 1 januari 1984 reeds verleende maar nog niet uitgewerkte investeringsbevorderende belastingfaciliteiten.

Door de afschaffing van de Indonesische vermogensbelasting is ook de regeling ter voorkoming van dubbele vermogensbelasting overbodig geworden. De Overeenkomst en het bijbehorende Protocol zijn waar nodig dienovereenkomstig aangepast.

Zoals gezegd zal wat de Nederlandse belastingen betreft de herziene Overeenkomst, zoals het standaardverdrag, ook van toepassing zijn op het winstaandeel dat wordt geheven krachtens de Mijwet 1810 (Loi concernant les Mines, les Minières et les Carrières. Du 21 Avril 1810, Bulletin des Lois no. 285) en de Mijwet Continentaal Plat 1965 (Stb. 428).

Algemene begripsbepalingen (artikel I, onderdeel C, en artikel II, onderdelen I en XI)

Wat betreft de omschrijving van het grondgebied van Indonesië zij verwezen naar hetgeen te dezen is opgemerkt in de inleiding van deze nota. De omschrijving is voor het overige uitgebreid met een verwijzing naar het VN-zeerechtverdrag 1982.

In het vanaf 1 januari 1984 in Indonesië geldende belastingstelsel is naast elk van de deelgenoten in een maatschap of een firma ook de maatschap of firma zelf aangewezen als zelfstandig belastingsubject. Nederland daarentegen behandelt alleen de deelgenoten als zodanig. Om eventuele uit dit verschil in behandeling voortvloeiende problemen te ondervangen, is op Nederlands verzoek in het Protocol de uit de Indonesische wetgeving voortvloeiende ruime definitie van «persoon» te dezen beperkt tot die maatschappen en firma's waarvan de deelgenoten alle inwoner van een van de beide Staten zijn. Hiermee wordt tevens voorkomen dat ook inwoners van derde landen gebruik zullen kunnen maken van de voordelen van de Overeenkomst. Voorts is in het Protocol ten overvloede vastgelegd dat de bevoegde autoriteiten problemen op dit punt die niettemin mochten rijzen, in onderling overleg zullen oplossen. In dit verband zij nog opgemerkt dat in het dividendartikel de uitzondering voor maatschappen en firma's is opgenomen die ook in het standaardverdrag voorkomt (artikel I, onderdeel I).

De definitie van de term «internationaal verkeer» is opgenomen in verband met de nieuwe bepaling inzake scheep- en luchtvaartwinst behaald in het internationaal verkeer (artikel I, onderdeel G) en komt overeen met de definitie in het standaardverdrag.

De nieuwe ingevoegde definitie van de term «onderdanen», nodig vanwege het opnemen van een non-discriminatieregeling (artikel I, onderdeel Q), komt overeen met de definitie van dezelfde term in het standaardverdrag.

Fiscale woonplaats (artikel II, onderdeel II)

Met ingang van 1 januari 1984 merkt de Indonesische belasting-

wetgeving een in Indonesië gevestigde vaste inrichting aan als inwoner van Indonesië. Om te voorkomen dat de vaste inrichting in Indonesië van een buiten de beide landen gevestigde onderneming als inwoner van Indonesië de toepassing van de Overeenkomst zou kunnen invoeren, is op verzoek van Nederland in het Protocol uitdrukkelijk geregeld dat de vaste inrichting niet als inwoner in de zin van de Overeenkomst geldt. Impliciet geldt hetzelfde onder het Nederlandse standaardverdrag. Deze nieuwe regeling zal met terugwerkende kracht toepassing vinden vanaf eveneens 1 januari 1984 (artikel III, tweede lid).

Vaste inrichting (artikel I, onderdeel E, en artikel II, onderdelen III en IV)

Zoals in de inleiding van deze nota al naar voren is gekomen, leefde aan Indonesische zijde de wens het begrip «vaste inrichting», zoals dat thans in de Overeenkomst is vastgelegd, uit te breiden.

Overeen is gekomen dat met betrekking tot het verlenen van diensten sprake zal zijn van een vaste inrichting, wanneer de werkzaamheden, verricht ten behoeve van een bepaald project of een daarmee samenhangend project, in totaal langer dan 3 maanden binnen een tijdvak van 12 maanden in beslag hebben genomen. In aansluiting hierop is bij artikel I, onderdeel M, de termijn waarna bij het verrichten van zelfstandige arbeid een vast middelpunt geacht wordt aanwezig te zijn, gesteld op 91 dagen binnen een tijdvak van 12 maanden.

Onder de huidige Overeenkomst is met betrekking tot het verlenen van diensten een termijn opgenomen van 183 dagen binnen een tijdvak van 12 maanden. Met betrekking tot het verrichten van zelfstandige arbeid geeft de huidige Overeenkomst geen termijn.

Anderzijds hebben de onderhandelingen geleid tot een beperking van het vaste-inrichtingsbegrip in geval van een bouwwerk of van constructie-, installatie- of montagewerkzaamheden, in zoverre dat in het vervolg in die gevallen eerst na zes maanden een vaste inrichting aanwezig zal worden geacht. De huidige Protocolbepaling met betrekking tot werkzaamheden van onderaannemers in de mijnbouw, welke een termijn van minimaal 91 dagen bevat, komt hiermee te vervallen.

De huidige Protocolbepaling, volgens welke de beide Staten kunnen overeenkomen dat ondanks omstandigheden, op grond waarvan het bestaan van een vaste inrichting in de zin van artikel 5 van de Overeenkomst kan worden aangenomen, een vaste inrichting desalniettemin niet aanwezig wordt geacht, is aangehouden. Hiermee wordt de huidige praktijk bestendigd dat opbrengsten van investeringen vanwege de Wereldbank of vanwege het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van de ontwikkelingssamenwerking met Indonesië, daar niet aan enige heffing naar het inkomen worden onderworpen.

In het Protocol is voorts een bepaling opgenomen die voor alle duidelijkheid vastlegt dat vertegenwoordigingen die in Indonesië werkzaam zijn op grond van een vergunning die is afgegeven door het Indonesische Ministerie van Financiën, niet als een vaste inrichting zullen worden beschouwd, zolang deze vertegenwoordigingen zich beperken tot werkzaamheden van voorbereidende aard of tot hulpwerkzaamheden.

Inkomsten uit onroerend goed (artikel I, onderdeel F)

De inkomsten uit hypothecaire vorderingen zijn overgebracht naar het interest-artikel (artikel I, onderdeel J). Dit is in overeenstemming met het Nederlandse standaardverdrag.

Winst uit onderneming (artikel II, onderdelen V en VI)

Op Nederlands verzoek is in het Protocol een uitdrukkelijk regeling

opgenomen inzake bedrijfsklare projecten, zoals die in het standaardverdrag.

Voorts zijn op aandrang van Indonesië in het Protocol de mogelijkheden om op winst uit vaste inrichting een bronheffing in te houden in vergelijking met de huidige Overeenkomst wat uitgebreid. Deze uitbreiding houdt in dat de heffingsgrondslag voor de bronheffing wordt gesteld op 90% van de winst na winstbelasting in plaats van, zoals tot nu toe, het bedrag van de daadwerkelijk naar het hoofdkantoor getransfereerde winst. Het heffingspercentage is onveranderd 10, zijnde het inhoudingspercentage voor zogenaamde deelnemingsdividenden. Indonesië streefde naar een heffingsbasis van 100% van de winst na winstbelasting en is zulks ook in zijn andere herziene belastingverdragen overeengekomen. In verband met het feit dat Nederland als methode van voorkoming van dubbele belasting de zogenaamde vrijstellingsmethode hanteert, bleek Indonesië bereid af te zien van zijn gebruikelijke heffing van 10% over de gehele winst van de vaste inrichting na winstbelasting. Wel is op Indonesisch verzoek in verband met toekomstige onderhandelingen met andere landen deze reden uitdrukkelijk vermeld.

Scheep- en luchtvaart (artikel I, onderdeel G)

Overeengekomen is een bepaling inzake winst, verkregen in het internationale scheep- en luchtvaartverkeer, in de Overeenkomst zelf op te nemen. Onder de bestaande Overeenkomst is een regeling ter zake neergelegd in een briefwisseling (Stcrt. 1975, 207).

De nieuwe bepaling kent overeenkomstig het Nederlandse standaardverdrag de heffingsbevoegdheid uitsluitend toe aan de Staat waar de werkelijke leiding van de onderneming zich bevindt. Materieel wijkt dit niet af van de thans geldende regeling. Indonesië heeft hiermee de wens tot een bronheffing op scheepvaartwinst laten vallen.

Aan Indonesische zijde bestond geen behoefte aan de opname van een aparte paragraaf zoals in het Nederlandse standaardverdrag, waarbij de behandeling van winst verkregen uit het internationale scheep- en luchtvaartverkeer van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op voordelen uit de verhuur van schepen en luchtvaartuigen als bijkomstige activiteit, nu Indonesië op dat punt het gelijklopende commentaar bij het OESO-modelverdrag 1977 volledig onderschrijft en het zich reeds thans bij de toepassing van de bestaande Overeenkomst daaraan conformeert.

Voorts is op instigatie van Indonesië ter zake van de voordelen uit de deelneming in een 'pool', een gemeenschappelijke onderneming of een internationaal opererend agentschap, ter verduidelijking aangegeven dat deze voordelen slechts in aanmerking worden genomen in zoverre als zij aan de deelnemende onderneming kunnen worden toegerekend in verhouding tot haar aandeel in die gemeenschappelijke exploitatie. Deze verduidelijking is in lijn met het commentaar bij het OESO-modelverdrag 1977 ter zake.

Gelieerde ondernemingen (artikel I, onderdeel H, en artikel II, onderdeel VII)

Op verzoek van Nederland is een bepaling toegevoegd, waarin met betrekking tot corresponderende correcties een regeling is getroffen overeenkomstig het standaardverdrag. Zij heeft ten doel te voorkomen dat als gevolg van winstcorrecties ten aanzien van gelieerde ondernemingen economisch dubbele belasting ontstaat.

Voorts is op verzoek van Nederland in het Protocol een regeling overeengekomen zoals in het standaardverdrag, welke tot uitdrukking brengt dat de omstandigheid dat een maatschappij met een aan haar gelieerde maatschappij in het andere land een overeenkomst tot toedeling van kosten of een dienstverleningsovereenkomst heeft gesloten, niet a

priori betekent dat er tussen hen op andere wijze dan tussen onafhankelijke partijen is gehandeld. Het spreekt vanzelf dat wel mag worden nagegaan of zulke overeenkomsten op zakelijke wijze tot stand zijn gekomen.

Dividend (artikel I, onderdeel I)

Dividend dat in een deelnemingsverhouding, inhoudende een direct belang van tenminste 25%, door een vennootschap in het ene land wordt uitgekeerd aan een vennootschap in het andere land zal, wanneer de ontvangende vennootschap de uiteindelijk gerechtigde is, ingevolge de nieuwe, wederkerig geredigeerde bepaling in het vervolg mogen worden onderworpen aan een bronheffing van maximaal 10%. Overig dividend zal mogen worden onderworpen aan een bronheffing van maximaal 15%. In de huidige Overeenkomst bedragen deze percentages voor Indonesië 10, respectievelijk 20 en voor Nederland 0, respectievelijk 20.

Interest (artikel I, onderdeel J, en artikel II, onderdeel VIII)

Interest die is opgekomen in de ene Staat en is betaald aan een inwoner van de andere Staat, zal als de ontvanger de uiteindelijk gerechtigde is aan een bronheffing mogen worden onderworpen van maximaal 10%. Onder de huidige Overeenkomst geldt dit percentage al voor interest ter zake van leningen tussen banken, financiële instellingen en andere ondernemingen. De nieuwe regeling houdt wel een wijziging in voor overige interest, waarop thans een bronbelasting van maximaal 20% mag worden ingehouden. Nieuw is ook de regeling dat interest op leningen verstrekt of gegarandeerd door de overheid of de Centrale Bank van een van beide Staten of door een door de overheid van een van beide Staten beheerste financiële instelling vrij dient te blijven van bronbelasting. In het herziene Protocol worden wat Nederland betreft in dit verband als een door de overheid beheerste financiële instelling met name genoemd de Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden NV en de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV.

Zoals al bij de toelichting op de regeling voor inkomsten uit onroerende goederen (artikel I, onderdeel F) is vermeld, omvat de term «interest» thans ook de inkomsten uit hypothecaire vorderingen.

Voorts vallen op Nederlands verzoek uitkeringen uit hoofde van winstdelende obligaties evenals onder de huidige Overeenkomst uitdrukkelijk niet onder de definitie van interest.

Voor het overige is de definitie van interest in redactioneel opzicht herzien overeenkomstig het standaardverdrag.

Royalty's (artikel I, onderdeel K, en artikel II, onderdelen IX en X)

Royalty's die zijn opgekomen in één van de Staten en die worden betaald aan een inwoner van de andere Staat, zullen, als de ontvanger de uiteindelijk gerechtigde is, voortaan mogen worden onderworpen aan een bronheffing van maximaal 10% van het bruto-bedrag. Onder de huidige Overeenkomst geldt als regel een maximum tarief van 20%, met als uitzondering voor bepaalde soorten van royalty's een maximum van 5 dan wel 10%.

Om interpretatiegeschillen te voorkomen is in de omschrijving van het begrip royalty's uitdrukkelijk opgenomen dat betalingen voor het verlenen van technische diensten niet als royalty's zullen worden beschouwd. In een nieuwe Protocolbepaling is het begrip «technische diensten» nader uitgewerkt. Bijgevolg zullen de betalingen voor technische diensten alleen in de bronstaat in de heffing mogen worden betrokken voor zover zij zijn te relateren aan een vaste inrichting of van een vast middelpunt aldaar. Dit spoort met het Nederlandse standaardverdrag.

In het herziene Protocol is voorts de termijn waarbinnen in rechte aanspraak kan worden gemaakt op teruggaaf van bronbelasting op dividenden, interest en royalty's die in strijd met de Overeenkomst is geheven, gesteld op 3 jaar na afloop van het kalenderjaar waarin de belasting is geheven. Dit is in overeenstemming met de teruggaaftermijn in het standaardverdrag.

Vermogenswinsten (artikel I, onderdeel L)

In een nieuwe bepaling is geregeld dat de vermogenswinst die een onderneming heeft behaald in verband met de vervreemding van schepen en luchtvaartuigen – waaronder begrepen de daartoe behorende roerende goederen – welke zijn gebruikt in het internationale verkeer ter heffing toekomt aan het land waar zich de werkelijke leiding van de onderneming bevindt. Deze regeling komt overeen met die welke thans van kracht is uit hoofde van de reeds in de inleiding van deze nota genoemde briefwisseling. Zij spoort voorts met de vergelijkbare regeling in het standaardverdrag.

De huidige bepaling die ertoe strekt te voorkomen dat de houder van een aanmerkelijk belang in een vennootschap de heffing over de vermogenswinst bij verkoop van die aandelen ontloopt door zich in de andere Staat te vestigen, is op verzoek van Nederland wat betreft de vestigingsplaats van de vennootschap uitgebreid met de woorden «volgens de wetten van die Staat», zoals in het standaardverdrag.

Zelfstandige arbeid (artikel I, onderdeel M)

Zoals reeds in de inleiding van deze nota is opgemerkt, zal voortaan in elk geval een vast middelpunt geacht worden aanwezig te zijn na verloop van een termijn van 91 dagen binnen een tijdvak van 12 maanden. Hiermee wordt aangesloten bij de termijn die bij het verlenen van diensten zal gelden voor het constateren van een vaste inrichting. Thans geldt geen tijds criterium.

Overige inkomsten (artikel I, onderdeel N)

Aangezien geen overeenstemming kon worden bereikt over de vraag aan welke Staat de heffingsbevoegdheid over overige, niet in de Overeenkomst met name genoemde inkomsten moet worden toebedeeld – Nederland acht de woonstaat heffingsbevoegd, Indonesië daarentegen de bronstaat -, werd door Indonesië voorgesteld een regeling ter zake geheel achterwege te laten. Waar Indonesië hieraan sterk bleek te hechten is besloten Indonesië op dit punt tegemoet te komen.

Vermijding van dubbele belasting (artikel I, onderdeel P)

In lijn met het standaardverdrag is de Nederlandse regeling op het punt van de voorkoming van dubbele belasting zodanig gewijzigd, dat de technische uitwerking van de vrijstellings- respectievelijk de verrekeningsmethode niet langer is de Overeenkomst zelf is vervat maar daarvoor wordt verwezen naar de Nederlandse wetgeving, in casu het Besluit voorkoming dubbele belasting 1989 (Besluit van 21 december 1989, Stb. 594).

Met ingang van 1 januari 1984 kent Indonesië nationaal alleen de verrekeningsmethode als methode ter voorkoming van dubbele belasting. De voorkomingsmethode aan Indonesische kant onder de Overeenkomst is daaraan aangepast. In verband hiermee werd het van Nederlandse zijde tevens wenselijk geacht vast te leggen dat investeringsbijdragen en desinvesteringbijtellingen ingevolge de WIR die bij het bepalen van de in Nederland verschuldigde inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting

in aanmerking worden genomen, het bedrag van de in Indonesië te verrekenen belasting niet beïnvloeden. Overigens zij opgemerkt dat deze bepaling aan betekenis heeft ingeboet gelet op de uitsluiting van WIR-premies voor investeringen gedaan op of na 29 februari 1988.

Indonesië heeft met ingang van 1 januari 1984 alle investeringsbevorderende belastingfaciliteiten, met uitzondering van de vóór die datum verleende en nog niet uitgewerkte faciliteiten, ingetrokken. De hiermee verband houdende mogelijkheid tot een extra verrekening van Indonesische belasting in Nederland onder de huidige tekst van de Overeenkomst is, zoals reeds in de inleiding van deze nota aangegeven, om deze reden teruggenomen.

Non-discriminatie (artikel I, onderdeel Q)

Tot dusverre is alleen een non-discriminatiebepaling van kracht uit hoofde van de Overeenkomst inzake economische samenwerking met Indonesië (Trb. 1968, 88). Volgens deze bepaling mogen de beide Staten aan elkaars onderdanen of ondernemingen niet zwaardere heffingen opleggen dan aan de eigen onderdanen of ondernemingen of, indien zulks desondanks toch geschiedt, dan aan onderdanen of persoonlijke ondernemingen van derde Staten. Thans is overeengekomen om in de Overeenkomst zelf een non-discriminatiebepaling op te nemen. Zij stemt vrijwel geheel overeen met de desbetreffende bepaling in het Nederlandse standaardverdrag. Aan Indonesische kant geldt echter een voorbehoud ter zake van de gemeentelijke belasting van buitenlandse onderdanen. Vanwege Indonesiës sterke gehechtheid aan dit voorbehoud is hierin berust.

Regeling voor onderling overleg (artikel I, onderdeel R)

De regeling voor onderling overleg is in zoverre aangepast, dat een contribuabele een verzoek om overleg bij de bevoegde autoriteiten aanhangig dient te maken binnen een termijn van 3 jaar gerekend vanaf het moment dat aan hem een belastingheffing in strijd met de Overeenkomst ter kennis is gekomen. Dit spoort met het standaardverdrag.

Uitwisseling van inlichtingen (artikel I, onderdeel S)

De bepaling inzake het uitwisselen van inlichtingen is redactioneel herzien en stemt thans overeen met die in het standaardverdrag. Inlichtingen verkregen van banken en daarmee gelijkgestelde instellingen waaronder verzekeringsmaatschappijen zullen, anders dan thans, ook onder de werking van de regeling vallen.

Uitbreiding tot andere gebieden (artikel I, onderdeel T)

De thans opgenomen uitbreidingsbepaling is herzien naar aanleiding van het sinds 1973 onafhankelijk worden van Suriname en het verkrijgen van de «status aparte» door Aruba. De bepaling spoort aldus met die in het standaardverdrag. De mogelijkheid tot uitbreiding – integraal of desgewenst na wijzigingen – geldt voor de Overeenkomst zoals deze zal luiden na inwerkingtreding van het onderhavige wijzigingsprotocol.

Inwerkingtreding (artikel III)

Het wijzigingsprotocol zal, in lijn met de desbetreffende bepaling in het Nederlandse standaardverdrag, inwerkingtreden op de dertigste dag na de dag waarop de laatste van de kennisgevingen inzake de vereiste ratificatie zal zijn gewisseld. Anders dan gebruikelijk is overeengekomen de bepalingen van het protocol in het algemeen toepassing te doen

vinden vanaf een vaste datum, te weten voor belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 1988, dus onafhankelijk van de datum van inwerkingtreding. Wat betreft de effectuering in Nederland van de terugwerkende kracht die dit inmiddels – onbedoeld – is gaan inhouden, zij verwezen naar hetgeen hierover in de inleiding van deze nota is opgemerkt.

De toepassing in Indonesië van het bepaalde in artikel II, onderdeel II, inzake het niet aanmerken van een vaste inrichting als inwoner in de zin van de Overeenkomst zal terugwerken tot 1 januari 1984; voor de achtergrond hiervan zij verwezen naar de toelichting op die bepaling zelf. Voor alle duidelijkheid zij opgemerkt dat het bepaalde in artikel II, onderdeel II, ook geldt ten aanzien van op 1 januari 1984 reeds lopende belastingjaren en -tijdvakken.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans